

Elämän leipä

Eläköitymisjuhlamessu 30.3.25
4. paas. su, Joh. 6:1–15

1. Ihme menee iholle

Elettiin Turussa vapun jälkeisiä viikkoja 1978. Olin lopettelemassa ensimmäistä opiskeluvuottani yliopistolla ja samalla olin löytänyt tieni kristilliseen opiskelijaseurakuntaan. Niinä vuosina helluntaisaarnaaja Niilo Ylivainio julistus ja toiminta oli ylittänyt kirkkokuntien rajat. Ylivainio oli iso juttu ja kansa seurasi hänen puheitaan ja parantamiskokouksiaan. Ylivainion kokous pidettiin myös Turussa, Kupittaalla. Niinpä minä ja kämppikseni päätimme mennä mukaan – enimmäkseen uteliaisuudesta, tunnustan! Kisakatsomo oli täynnä porukkaa ja parkkipaikka täynnä lukemattomia busseja – kannatti tulla kauempaakin. Selvää oli, että paikalla oli muitakin kuin Helluntaiseurakuntien jäseniä.

Puheiden, laulujen ja rukousten jälkeen sai mennä kentälle esirukoiltavaksi. Sinne muodostui aika nopeasti kiemurteleva jono: ihmisiä palvelivat Niilo Ylivainio ja hänen avustajansa Alpo Renko. Kaikkien puolesta rukoiltiin sen mukaan, kun he yksityisesti kertoivat saarnaajille. Esirukouksen aikana moni - mutta ei suinkaan kaikki - myös kaatui taaksepäin, jossa oli jo valmiina pari riskiä miestä ottamassa vastaan, ettei kukaan loukkaantuisi. Minä kaaduinkin rukoilun aikana, kämppikseni ei.

Minussa ei syntynyt mitään Ylivainio-uskoa. Kristus uskoni tosin vahvistui. Mietin myös, että kaikenlaista sitä tapahtuu hengellisissä piireissä ja jatkoin elämääni, johon kuului tiivis yhteys opiskelijaseurakuntaan.

Toinen ihmetapahtuma osui kohdalleni tässä kirkossa. Olin juuri aloittanut hoitamaan kirkkoherran tehtäviä 2010 alussa. Päätimme joidenkin työntekijöiden kanssa järjestää *Sanan ja rukouksen* illan tässä kirkossa. Vapun jälkeen su 3.5. 2010 klo 18 Seppo Juntunen lupautui puhujaksi ja esirukoilijaksi. Siitä illasta muistan oikeastaan vain kaksi asiaa. Seppo piti liian pitkän puheen ja toiseksi jotain käsittämätöntä tapahtui, jota Juntunen ei esitellyt muille. Myöhemmin ilmeni, että hänelle se oli niin tavallista.

Nimittäin - kun Juntunen oli lopettanut pitkän puheensa, hän tuli viereeni istumaan sivupenkille ja nykäisi hihastani: hänen ison Raamattunsa lehdille oli ilmestynyt kultaisia hiutaleita! Pyyhin niitä sormellani ja ne loistivat kultaisina ja hauraina. Pyyhin sormeni mustan takkini hihaan, joka pilkisti alban hihan alta. Myöhemmin sakastissa hihani hiutaleet olivat muuttuneet tumman harmaiksi, mutta ne olivat edelleen siinä.

Tapahtuma ei muuttanut Kristus-uskoani mutta jäin taas miettimään, millaisen Voiman kanssa olemme tekemisissä, kun seurustelemme Jumalan kanssa. Meitä vastapäätä on se Raamatun ilmoittama Isä, joka on tehnyt kaiken näkyvän materian, tilan ja ajan sekä kaiken näkymättömän toisissa ulottuvuuksissa.

Ajattelen, että JOS uskomme kaikki voimaiseen Jumalaan, joka on kerran luonut eri todellisuudet luonnonlakeineen, ei kai ole mitenkään outoa, että Hän suvereenisti myös ylittää rajoja miten hyväksi näkee! Kysymys ei ole vain luonnontieteellinen vaan myös - ja ennen kaikkea - syvän filosofinen, ja se koskettaa meidän ihmisten olemassaolon ydintä: miksi ja miten jotakin on ylipäänsä olemassa? Luonnontieteemme tutkii jälkimmäistä kysymystä (miten) kun taas ensimmäiseen

kysymykseen (miksi) on meidän tavallisten ihmisten löydettävä itse vastaus.

2. **Ex tempore** -kokous

Päivän tekstissä kerrotaan Jeesuksen ihmeestä, joka antaa ruoan nälkäisille ihmisille. Kaikki neljä evankeliumin kirjoittajaa tietää kertoa, että paikalla oli 5000 miestä plus naiset ja lapset. Puhutaan varmaan 8000–10000 ihmisestä. Mukana roikkumisen syyt olivat varmaan aika monenlaiset kuten meillä siellä Ylivainion kokouksessa!

Matteus ja Luukas kertovat, että kun Jeesus näki mukana seuraavan ihmismäärän, Hänen kävi heitä sääli ja hän paransi heidän sairautensa. Markuskin tietää kertoa, että Jeesusta säählitti mukana roikkuva porukka ”koska he olivat kuin lampaat ilman paimenta” ja Hän alkoi opettaa ja ”puhui heille pitkään”.

Tilanne näytti toivottomalta. Ihmiset olivat siis kaukana kotikylästä eikä kokousta oltu suunniteltu. Ilta alkoi hämärtää ja innokkaat Jeesus-fanit ilmeisesti laittoivat kaiken turvansa Jeesukseen. Eli pallo oli Jeesuksella myös käytännön järjestelyissä. Väkeä oli seurannut pieni lapsi/poika, todennäköisesti katukaupustelija, joka äkkäsi mahdollisuutensa: Otetaan mukaan ruokaa. Kyllä sille tulee käyttöä myyntiä varten. Hän oli ottanut mukaan halpoja ohraleipiä sekä pari kuivattua/suolattua kalaa leivän särpimiksi.

Tämä käytännöllinen ja useita hyödyttävä ihme pakotti kuitenkin Jeesuksen pakenemaan, koska ihmiset halusivat tehdä hänestä kuninkaan. Kukapa ei haluaisi johtajaa, joka osaa parantaa sairaita, opettaa elämää tärkeämpiä asioita ja vielä hankkia ruokaakin ilmaiseksi!

3. **Jaetut eväät**

Minä haluan uskoa, että tuo suuri ihmisporukka ei kuitenkaan ollut pelkästään ruoan perään. Näillä ihmisillä oli toisenlainen nälkä. Heillä oli Jumalan nälkä. Heillä oli uskon nälkä. He tiesivät, että siihen nälkään Jeesuksella on eväät. Niin paljon hänestä oli kuultu jo ennen tätä tapahtumaa.

He aavistivat, että Jeesus oli Jumala, ihmisten keskelle, ihmisten historiaan, ihmisen ajan ulkopuolelta tullut Jumala. Kaipuu Jumalan yhteyteen sai heidät liikkeelle. Jeesus täytti heidän kaipauksensa. Jeesus ruokki heidän nälkänsä, ensin sen nälän, jota leipä ja kala eivät tehneet kylläiseksi. Sen jälkeen vasta ruumiin nälän.

Evankeliumin pikkupoika jakoi eväänsä. Ne olivat pienet eväät – viisi leipää ja kaksi kalaa -, mutta hän antoi ne yhteiseen käyttöön. Olisihan hän aivan hyvin voinut jossakin pensaan takana piilossa syödä ne itsekseen tai myydä ne nälkäisimmille.

Mutta hän ei toiminut itsekkäästi. Hän oli valmis luopumaan omastaan. Hän oli valmis jakamaan omaansa. Tätä elämän perusläksyä Jeesus meille tänään opettaa. Kirkkoja tarvitaan myös siksi, että rakkaus lähimmäiseen olisi keskeinen arvo yhteiselämässämme. Lähimmäisenrakkaus lähtee alttarilta. Rakastettu voi rakastaa toista.

Elämän tarkoitus ja onni eivät löydy kokoamisesta, omistamisesta ja kuluttamisesta. Se löytyy Luojan palvelukseen antautumisesta, siitä että nöyrästi tunnustetaan, kuinka koko elämä on hänen lahjaansa ja kaikki, mitä meillä

on, on lainaa häneltä. Kun antaudutaan Kristuksen palvelukseen, pestään aivot, sydän ja kädet ja käännetään ihmisen elämän hallinta ylösalaisin. Silloin otetaan todesta Herran sana: ”älkää kootko aarteita maan päälle” ja ”lahjaksi olette saaneet, lahjaksi antakaa”. Silloin päästään kiinni elämän tarkoitukseen. Päättyy kokoaminen, alkaa jakaminen.

Jakamiseen liittyy merkillisellä tavalla siunaus. Jeesus opettaa meille tänään, kuinka ihmeet ovat mahdollisia, jos vain yksikin antaa vähästänsä. Ei minun tarvitse tähyillä toisiin ja odottaa, mitä muut tekevät. Yhtä vähän sinun tulee katsoa muiden tekoja tai vähätellä omiasi.

Äiti Teresa sanoi kerran, että ”jos minä olisin aikoinaan katsonut joukkoja, en olisi saanut mitään aikaan. Mutta näin vain yhden kärsivän ja autoin häntä.”

4. Jeesuksen armahtava katse ei ”sääli”

Teksteistä käy ilmi, että Jeesuksella oli alkujaan tarkoitus mennä oppilaittensa kanssa rauhoittumaan, johonkin syrjäiseen paikkaan. Suunnitelmat kuitenkin menivät uusiksi, koska ihmisjoukko lähtivät heidän peräänsä. Jeesuksesta kerrotaan, että hänen tuli näitä ihmisiä ”sääli”.

Sääli-sanalla ei suomen kielessä ole välttämättä vain positiivinen kaiku. Sanotaan, että ”sääli on sairautta”: silloin kun huomaa toisen ihmisen hädän ja tarpeen ja asetun hänen yläpuolelleen auttajaksi. Lähestyn autettavaa usein vielä niin, että tiedän paremmin kuin hän itse mitä hän tarvitsee. Silloin sääliminen luo väärää (farisealaista) turvaa: kiitos, Jumala, että minä en ole tuollainen tai minulla on asiat paremmin! Silloin sääli on asenteellinen sairaus.

Jumala ei toimi niin. Alkutekstin (kuin myös muiden kielten) sääli tarkoittaa sydämen myötätuntoa, toisen paikalle asettumista ja armahtamista. Siksi Jeesus saattoi kysyäkin autettaviltaan ”mitä haluat minun sinulle tekevän”. Ihmisten ja omien kovien katseiden sekaan mahtuu myös Jeesuksen armahtava katse.

Valtavan suuresta ihmismassasta Jeesus kyllä huomaa sinut ja minut. Sinun ja minun ajalliset ja arkiset tarpeet ovat myös Jumalalle tärkeitä, kuten leipäihme todistaa. Pelastusarmeijan periaate kuvaa hyvin meidän kristillistä asennettamme lähetyksen saralla: *soppaa, saippuaa ja sielunhoitoa*. Se on kristillisen lähetyksen johtava periaate ja järjestys. Koko ihmisen hyvinvointi on tärkeä, koko ihminen on Jumalan sovituksen kohde, kaikki ihmisen vaivat on otettava todesta.

Ennen ohraleipäähän Jeesus jakoi ihmisille sanaa tai Elämän leipää eli Jumalan salaisuuksia. Ne salaisuudet eivät tule ihmiselle automaattisesti biologisen syntymän perusteella. Ne salaisuudet eli evankeliumi tulee meille ulkopuoleltamme – ensimmäisen kerran kasteessa.

Kirkot ovat Jumalan leipähuoneita. Täällä jaetaan Elämän leipää. Kristus on mukana salatulla tavalla leivässä ja viinissä. Otetaan se uskomalla vastaan. Uskomalla, että Jumalan Poika on vapaaehtoisella kuolemisellaan sovittanut Pyhän Jumalan minun ja sinun kanssasi. Me Jumalan lapset olemme siis vapaat ja voimme nauttia kaikista niistä elämän hyvistä asioista, joita tarvitsemme tässä ajallisessa elämässä.

Jääkää Maskun seurakuntalaiset tähän iloon ja rauhaan, kunnes meidät kerran kutsutaan Isän, Jumalan kotiin!

Jouko Henttinen